

Skolens plan for trafikksikker skole. Enga skole

Buss

Gjelder fra og med januar 2018

Enga skole 2017/2018

Vi ønsker at alle våre elever skal være trygge i trafikken, både på skolevei og på turer i skoletiden. Skolen skal dessuten gjøre elevene rustet for livet. Holdninger til sikkerhet i trafikken dannes tidlig, og opplæring i trafikk er derfor et viktig virkemiddel for å redusere ulykkesrisikoen blant ungdom. Opplæringen de får på ungdomsskolen skal gjøre dem bevisste på hva det betyr i praksis å være en hensynsfull, oppmerksom og forsiktig trafikant.

Skolen kan ikke gi garantier for at ulykker ikke skjer, men gjennom trafikksikkerhetsarbeidet i opplæringen kan vi bidra til å forebygge at det skjer. Elevene skal kunne vurdere trafikkforhold og vite hva de bør gjøre for å unngå ulykker. I tillegg skal opplæringen gi dem kunnskap om sikre kjøretøy, rutiner ved ulykker og livreddende førstehjelp.

Planen inneholder også rutiner og retningslinjer for sikkerheten på turer, slik at både ansatte og elever vet hva slags ansvar og plikter det medfører når undervisningen flyttes ut av klasserommet.

Denne Trafikksikkerhetsplanen er utarbeidet med grunnlag i kriterier Trygg Trafikk mener en skole bør oppfylle for å bli godkjent som en trafikksikker skole. Planen skal gjennomgås og revideres ved oppstart hvert skoleår.

Trygg skolevei og foreldresamarbeid

Enga skole har 140 elever i alderen 6-16 år. Av disse tar omtrent to tredjedeler buss, mens resten går eller sykler til og fra skolen. Noen blir også kjørt av foreldrene sine til skolen. Det er foreldrene som har hovedansvaret for oppdragelsen av sine barn, og det er derfor naturlig med et samarbeid med hjemmet der skole og hjem har felles holdninger til hva det betyr å opptre trafiksikkert.

Ungdommene våre ferdes i trafikken uten sine foreldre, men vi vet at ungdom ikke alltid er oppmerksomme, og at liten impuls kontroll, gruppepress og trang til å oppsøke risikofylte situasjoner kan føre til ulykker. Ungdommer liker å bli behandlet som voksne, men vi må ikke glemme at de mangler erfaringsgrunnlaget for å håndtere situasjoner som kan oppstå i trafikken.

Det er trafikkulykker som er årsaken til flest dødsfall i denne aldersgruppen, enten som fotgjengere, passasjerer i bil eller som førere av sykkel/moped. Det er derfor all mulig grunn til å sette trafikk på dagsordenen, både på skolen og hjemme. Elever som går eller sykler til skolen vil som myke trafikanter være utsatt. I tillegg må alle busselevne krysse veien i bakken før de kommer inn på skoleområdet, og her kan det oppstå farlige situasjoner, spesielt på vintertid når det er glatt. Her planlegger Plan- og kommunalteknisk å iverksette tiltak for å bedre trafiksikkerheten i dette området.

På foreldremøter og i klasserommet må trygg skolevei være tema. Foreldrene og skolen må snakke med ungdommene om bruk av gangfelt, fotgjengeroverganger, refleks og sykkelhjelm. Alle voksne må være gode rollemodeller i trafikken. Foreldre som kjører sine barn bes om bruke eget felt/område for å bringe eller hente barn på skolen.

Trafiksikkerhet skal være et tema som blir tatt opp på skolens foreldremøter om høsten (utenom første gang som blir våren 2018), og skal drøftes jevnlig i FAU. Elevrådet og Skolemiljøutvalget ved skolen skal også ta opp dette temaet. Rektor skal sørge for at dette skjer.

En stor andel av elevene tar buss til skolen. Meløy kommune har utarbeidet forslag til retningslinjer for sikker skoleskyss i Meløyskolene, og denne planen vil danne grunnlaget for arbeidet her på skolen. Planen sier noe om bussjåførens plikter, om sikkerhetsutstyr i buss og forventninger til elevers adferd på bussholdeplass og i bussen. Skolen har dialog med busselskapet når det oppstår situasjoner der retningslinjene brytes.

Elever skal bruke sikkerhetsbelte i buss og ingen elever skal måtte stå i bussen under kjøring.

Oppførsel på busstopp og ved av- og påstigning er viktige tema å ta opp, kanskje spesielt på ungdomsskolen. På bussen er det sjåføren som er ansvarlig for

sikkerheten til elevene, og som gjennom sin væremåte vil bidra til å skape en trygg bussreise.

Rutiner for å ivareta sikkerheten på turer i skolens regi

BEMANNING

Alle skoleturer skal ha forsvarlig bemanning. På turer utenfor skolens nærområdet bør det være én voksen for per 15 elever. Om noen elever trenger ekstra tilsyn, må det bemanningen økes ytterligere.

SIKKERHETSUTSTYR

Skolen må sørge for at elevene har tilgang til og bruker nødvendig sikkerhetsutstyr som sykkelhjelm, alpinhjelm, redningsvest og så videre, ved aktiviteter som krever dette.

Det skal alltid medbringes førstehjelpsutstyr som er tilpasset aktivitetsnivået på turen.

På turer der det er nødvendig, må det tas med kart og kompass og/eller GPS. De ansvarlige for turen må ha med seg mobiltelefon og telefonnummer til foresatte.

BADING

Ved bade- og svømmeaktiviteter gjelder bestemmelsene om bemanning ved svømmeopplæring. Det skal være minst en kvalifisert lærer per 15 elever. I spesielle tilfeller må tilsynet økes ytterligere.

TURANSVARLIG

Alle skoleturer er skolens ansvar. En av skolens ansatte skal derfor være ansvarlig for skoleturen, og det skal alltid være med en ansatt fra skolen på slike turer.

Foreldre kan bidra som reiseledere, men skal ikke ha hovedansvaret for elevene.

INFORMASJON

I forbindelse med skoleturer må skolen sørge for å informere de foresatte om formålet med turen, tidspunkt, turmål og nødvendig utstyr som skal være med. Det må kontrolleres av ansvarlig lærer at elever har med seg påkrevd utstyr før avgang.

REGISTRERING

Når lærere forlater skolen for å dra på tur med en elevgruppe, skal læreren fylle ut et registreringskjema der det framgår hvem som deltar på turen, hvor turen går og tidsrammen for hele turen. Dette skjemaet finnes på kontoret og leveres administrasjonen før avreise.

PÅ BUSSTURER

Elever skal stå samlet og rolig når man venter på bussen, og påstigning foregår kontrollert og rolig. De ansatte på skolen skal i forkant av turen informere elevene om hvordan de skal oppføre seg på stoppested og om bord i bussen. Om bord i bussen skal de voksne passe på at elevene sitter i ro i setene og bruker sikkerhetsbelte under hele turen. Læreren skal alltid ha oversikt over at alle

elevene er med. De samme rutinene gjelder for reiser med privatbil, hurtigbåt og ferge.

GENERELT

På skoleturer gjelder skolens ordensreglement. Det betyr at man forventer god og respektfull oppførsel også på turer utenfor skolens område. Mobilforbudet skal håndheves på slike turer, men læreren skal ha med mobil og kontaktinformasjon til foresatte av sikkerhetsårsaker.

VED ULYKKER

Ved eventuelle skader skal foresatte kontaktes umiddelbart. 113 ringes alltid først dersom skaden er alvorlig! Administrasjonen ved skolen underrettes deretter.

Mål i henhold til kunnskapsløftet:

Mål etter 4. trinn

- Elevene skal kunne følge trafikkregler for fotgjengere og syklister.

Mål etter 7. trinn

- Elevene skal kunne praktisere trygg bruk av sykkel som fremkomstmiddel.

Mål etter 10. trinn

- Elevene skal gjøre greie for hvordan trafiksikkerhetsutstyr hindrer og minsker skader ved uhell og ulykker.
- Elevene skal gjøre rede for begrepene fart og akselerasjon, måle størrelsene med enkle hjelpemidler og gi eksempler på hvordan kraft er knyttet til akselerasjon.
- Elevene skal følge sikkerhetstiltak som er beskrevet i HMS-rutiner og gjøre risikovurderinger.

Mål etter 10. trinn for elever med trafikk valgfag.

- Elevene skal følge trafikkregler og demonstrere hva hensynsfull, oppmerksom og forsiktig atferd er.
- Elevene skal gi praktiske eksempler på og reflektere over hvordan sansing og reaksjoner, kommunikasjon og samhandling påvirker trafikkavvikling og trafiksikkerhet.

- Elevene skal diskutere hvordan oppmerksomhet og rusmidler kan påvirke sanser og reaksjonsevne i trafikken.
- Elevene skal foreta risikovurdering av egen skolevei og forklare sammenheng mellom erfaring og ulykkesrisiko.
- Elevene skal demonstrere hvilke plikter og hvilket ansvar de har ved en trafikkulykke, og utføre livreddende førstehjelp gjennom praktiske øvelser.
- Elevene skal vurdere fart, krefter og risiko i forskjellige trafikksituasjoner og drøfte resultatene.
- Elevene skal vise hvordan trafikksikkerhetsutstyr kan redusere skader og hvorfor det er viktig å bruke utstyret riktig.
- Elevene skal presentere eksempler på trafikksikkerhetstiltak som reduserer faren for ulykker ved trafikk i mørke og under forskjellige vær- og kjøreforhold.
- Elevene skal demonstrere at et kjøretøy er i forsvarlig og forskriftsmessig stand til å utføre sikkerhetskontroll og vedlikehold.

Påstigning/avstigning av buss.

Kriterier for trafikksikker skole er oppfylt. Men FAU og Enga skole mener at andre kriterier som av- og påstigning bør være ett pkt til videre arbeid før vi kan kalle oss «trafikksikker skole». Dette er problemstilling som har vært diskutert i 10 år, uten at noen løsning har blitt lagt frem. Dermed har ikke arbeid med problemet startet og vi mener dette er meget sentralt uavhengig av gitte kriterier for trafikksikker skole.

Enga skole 15.01.18

Are Seljevoll

rektor